

ПЛАН РАДА И ПРОЦЕДУРЕ ЗА ПРАЋЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ГРАЂЕВИНСКО-АРХИТЕКТОНСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ У ОКВИРУ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА

У плану рада за праћење и унапређење квалитета рада на Грађевинско-архитектонском факултету Универзитета у Нишу (у даљем тексту Факултет) полази се, пре свега, од Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма, који је донео Национални савет за високо образовање на седници 25.02.2019. године, ("Сл. гласник РС" бр: 13/19), и Законом о високом образовању ("Сл. гласник РС" бр: 88/17, 27/18 - др. закон и 73/18). Као подршка при избору методологије и инструмената рада се користе и други одговарајући документи којима се дефинише ова област (Стратегија обезбеђивања квалитета на Факултету, Правилник о обезбеђењу и унапређењу квалитета и др.). При томе је план рада резултат анализе процеса самовредновања и оцена квалитета које се заснивају на SWOT анализама и квантитативним оценама одговарајућих елемената стандарда за самовредновање.

Планом рада се дефинишу области које ће бити вредноване према стандардима квалитета рада Факултета, предвиђене активности, динамика, носиоци активности, инструменти и технике самовредновања и исходи и критеријуми успеха, односно начин евалуације. Активности дефинисане планом морају да се односе на све чиниоце Факултета, како на Орган управљања, Орган пословођења, стручне органе, тако и на студенте и све запослене.

У оквиру Центра за унапређење квалитета (у даљем тексту Центар) обављају се организациони послови и врши се припрема за спровођење поступка самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Факултету, при чему се подстичу и организују активности на унапређењу квалитета у свим областима рада и деловања Факултета. Такође се уградије култура квалитета у све аспекте деловања Факултета. Рад Центра за унапређење квалитета координира директор Центра и стара се о његовом функционисању, као и о усклађености рада и повезаности свих комисија у оквиру Центра, а у томе му помаже Заменик директора Центра. Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета (која ради у оквиру Центра) организује активности, а на основу усвојене Политике и стратегије обезбеђења квалитета на Факултету, као и основних определења и предмета обезбеђивања квалитета, при чему се посебно прате области од посебног значаја за укупно функционисање Факултета. Прати се квалитет студијских програма и њихово усклађивање са најбољом европском праксом, квалитет наставног процеса као делатност од примарног значаја, квалитет научног рада као претпоставке квалитетног наставног рада, професионални, научни и стручни квалитет наставника и сарадника који изводе наставу, квалитет и компетенције дипломираних студената и њихова улога у процесу самовредновања, квалитет услова рада, квалитет управљања

Факултетом, квалитет ненаставне подршке, квалитет и стабилност извора финансирања, као и сарадња са Центром за унапређење квалитета Универзитета у Нишу.

Да би се на адекватан начин вршило унапређење квалитета студијских програма битно је континуирано анализирати на Већима студијских програма усвојене наставне планове и програме на свим нивоима студија акредитованих студијских програма, што координирају Руководиоци Већа студијских програма Архитектуре и Грађевинарства. Поред тога, потребно је упоређивати их са променама које се дешавају код изабраних наставних програма који представљају најбољу праксу у европском образовном простору. Такође, потребно је анализирати повратне информације код оцењивања квалитета дипломираних студената од стране послодавца и квалитета излазних знања оцењених од стране дипломираних студената. При томе је битно да се отклоне учени недостаци и да се унапређења садржине предмета дефинишу на Већу студијског програма. Иницирање и спровођење ових промена у наставном плану ће се вршити најкасније пре почетка школске године. У реализацији свих активности значајну улогу имају и чланови Комисије за наставу на Грађевинско-архитектонском факултету.

С обзиром да је наставни процес основни и најважнији процес на Факултету, потребно је континуирано унапређивати све фазе које се одвијају у току наставног процеса као што су: детаљно информисање први пут уписаних студената о правилима студирања и правилима понашања током студирања; благовремено истицање коначног распореда часова (најкасније две недеље од почетка наставе); тачно дефинисање распореда полагања испита (најкасније две недеље пре почетка испитног рока); истицање распореда активности на свакој сали где се одржава настава; контрола термина држања наставе (од стране шефова катедри, продекана за наставу и Комисије за наставу). Такође, континуирано се спроводи мерење квалитета рада наставника и сарадника од стране студената (у временским оквирима дефинисаним правилницима), мерење квалитета рада на свим предметома који се реализују на Факултету. Такође, врши се оцењивање квалитета дипломираних студената од стране послодавца (бар једном у три године) и континуирано оцењивање квалитета студијских програма и на њима стеченог знања од стране дипломираних студената. Добијени резултати се обрађују и анализирају, а затим систематизовано представљају у оквиру звештаја који се усвајају најпре од стране Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, а затим и Наставно-научног већа Грађевинско-архитектонског факултета.

Поред тога, једна од основних претпоставки квалитетног наставног рада је и научно-истраживачки рад (НИР), чије елементе треба укључити и у наставни процес. Чињеница је да је квалитет научног рада на Факултету у изузетном порасту, с обзиром на број публикација у часописима са импакт фактором, број цитата, као и велики број ангажованих наставника и сарадника на пројектима које финансира Министарство науке, технолошког развоја и иновација (раније Министарство просвете, науке и технолошког развоја) Републике Србије. Важно је истаћи да је све присутније и ангажовање наставника и сарадника Факултета на међународним пројектима, и то не само као учесника, већ и као

координатора. Поред значајног напретка потребно је ову делатност и надаље побољшавати, чemu посебно доприноси периодично вредновање квалитета остварених резултата у НИР-у (једном годишње). На Већима студијским програма Грађевинарства и Архитектуре треба анализирати и усмеравати области у којима се развија научна активност да би се остварили надпросечни резултати и остварила препознатљива научна компетентност поједињих истраживачких тимова. У реализацији свих активности посебну улогу имају Руководиоци Већа студијских програма Архитектуре и Грађевинарства, Продекан за науку, Комисија за научно-истраживачки рад и Комисија за уџбенике, литературу, библиотечке и информатичке ресурсе.

Научно-истраживачки рад доводи до унапређења квалитета и компетентности наставника и сарадника, што је основни показатељ за избор у звање, менторства за израду докторских дисертација и одбрану дисертација. Зато је од интереса да се и у наредном периоду ради на даљем усавршавању, а и активнијем укључивању што већег броја наставника и сарадника у интензивнији научно-истраживачки рад. У циљу континуираног унапређења квалитета наставника и сарадника треба тежити да резултати и компетенције (према критеријумима које је усвојио Универзитет у Нишу - тј. ближих критеријума за избор у звање наставника) буду још већи, како код избора у звање тако и код израде и одбране докторских дисертација. За квалитет предлога извештаја су задужене, пре свега, Комисија за докторске студије и Комисија за оцену испуњености услова учесника конкурса за избор у звање наставника и оцене испуњености услова за ментора које мора да детаљно контролишу квалитет предлоге Извештаја за избор у звање, квалитет Извештаја о научној заснованости тема и Извештаја о урађеним докторским дисертацијама. У овај процес би требало да се још активније укључи и Комисија за обезбеђење квалитета на докторским академским студијама.

Имајући у виду квалитет знања које студенти доносе из средње школе, а у циљу повећања квалитета студената, потребно је да се у оквиру Већа студијских програма размотри квалитет потребног знања за савладавање градива одређених студијских програма и да се за сваки студијски програм сачини посебан програм додатне едукације. У циљу побољшања и овог сегмента требало би на почетку школске године кроз посебан блок предавања или додатном наставом, из области које обухватају поједињи наставни предмети, поправити квалитет улазног знања новоуписаних студената. У овим активностима доминантну улогу имају продекани за наставу.

За задовољство студената квалитетом наставног процеса веома важна чињеница је и квалитет услова рада мерењем преко квалитета опреме за рад, уџбеника библиотеке, уређености просторија и др. У циљу континуираног повећања квалитета ресурса и логистике за одвијање наставног процеса мора да се мери степен задовољства студената са нивој: укупне организације наставе, опремљеношћу и условима рада на Факултету, информисаношћу на Факултету, квалитетом уџбеничке литературе и радом студенских служби (када се мери и степен задовољства студената квалитетом рада на Факултету).

Када је у питању квалитет управљања Факултетом он се мери, пре свега, ефикасношћу и ефективношћу рада Савета Факултета, као органа управљања и Декана, као органа пословођења. Такође, незаобилазни учесници у креирању културе квалитета на Факултету су шефови катедри, руководиоци студијских програма, шефови служби и секретар Факултета. Да би се боље креирала култура квалитета потребно је да Савет Факултета у оквиру својих надлежности, благовремено доноси одлуке које су обавезујуће за орган пословођења и све запослене. Одлуке морају бити јасно дефинисане и у складу са одредбама Статута и позитивним Законима Републике Србије. Орган пословођења у складу са Статутом и Правилником за обезбеђење и унапређење квалитета се стара да све активности морају бити обављене квалитетно и у року. Сва нормативна акта и сви позитивни Закони Републике Србије морају бити поштовани у потпуности и са њима мора да буду услађени сви акти Факултета. Наравно и сви запослени морају у својим активностима да се понашају у складу са уговором о раду, тако да Факултет буде препознатљив као установа која негује високе стандарде друштвене одговорности. Рад Савета Факултета и Декана Факултета мора бити потпуно транспарентан, а о предузетим активностима на време морају бити информисани шефови катедри и шефови служби, а самим тим и сви запослени. Декан и продекани треба да у складу са усвојеним годишњим програмом рада континуирано покређу активности које воде до побољшања свих аспекта квалитета рада на Факултету.

Ненаставна подршка је врло важна активност на Факултету како би наставни и научно-истраживачки процес могао да се одвија несметано и како би могла да се остваре стална побољшања. Да би ненаставна подршка била адекватна, потребно је континуирано пратити све активности у појединим службама и вршити унапређења у складу са захтевима које налаже наставни процес и научно-истраживачки рад. Да би се то остварило потребно је да се ненаставно особље придржава Уговора о раду, али и да се обезбеде потребне интерне и екстерне едукације ненаставног особља, за шта је посебно задужен Секретар Факултета.

За неометан процес рада на Факултету веома су битни и квалитет и стабилност извора финансирања. Основни извори финансирања Факултета су буџет Републике Србије, приходи од школарина, али и све значајнија средства која се остварују од сарадње са привредом. С обзиром на то да је корисник буџетских средстава, Факултет поштује све законске одредбе које се односе на кориснике буџетских средстава. Располагање буџетским средствима мора бити потпуно транспарентно и у складу са Законом, да се не би евентуални пропусти одразили на изворе финансирања. Као и до сада, треба поштовати Финансијски план усвојен од стране Савета Факултета, а сва евентуална одступања дефинисати ребалансом. Пописи, периодични извештаји и завршни рачун, као и финансијски план, као и иначе, морају бити урађени у складу са Законом и на време усвојени од стране Савета Факултета. Уз то, праћење прихода се потпуно и дневно ажурира, што се утврђује повременим проверама у рачуноводству од стране органа пословођења, у чему помаже Продекан за финансије.

За унапређење рада Факултета су од посебне важности подаци о квалитету и компетенцијама дипломираних студената, као и улоге студената у процесу самовредновања. У складу са Правилником о вредновању квалитета дипломираних студената од стране њихових послодаваца, Комисија за наставу треба бар сваке треће године да организује ову врсту вредновања, да би се на основу добијених резултата вредновања покренуле иницијативе за корекцију наставних планова и програма, у чему улогу морају да имају и Руководиоци студијских програма. Одговарајуће информације се могу добити и од студенте завршних година основних и мастер академских студија који вреднују квалитет студијског програма који су завршили, а анкету могу да попуне након одбране завршног рада.

У свим активностима посебна пажња се мора посветити и сарадњи са Центром за унапређење квалитета Универзитета у Нишу. Према важећим правилницима Факултет је у обавези да благовремено доставља тражене податке и да изврши евентуалне провере квалитета на захтев. Такође, извештаји о самовредновању, као и извештаји о вредновању студијских програма и услова рада упућују се на усвајање Центру за унапређење квалитета Универзитета. За одговарајућу сарадњу су задужени представици Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета (који су и чланови Центра), а посебно је одговоран председник ове Комисије.

Својим активностима у наведеним сегментима овог плана, Грађевинско-архитектонски факултет треба да оствари свој препознатљив допринос унапређењу квалитета наставе и научног рада Универзитета у Нишу, коме и припада. План треба да обавеже све субјекте на Факултету да обављајуји своје дужности, које произилазе из нормативних аката Факултета и Закона, унапреде културу квалитета доследним и благовременим спровођењем стандарда квалитета за самоевалуацију и акредитацију, изграђујући и унапређујући развој Факултета у свим аспектима његове делатности. Поред тога, план обавезује све наведене субјекте, као и све запослене, да обављају своје послове квалитетно и на време, без принудног покретања неке акције за унапређење квалитета. Због тога све активности морају бити свакодневне и континуиране, тако да процес сталних унапређења и континуираних активности, у складу са усвојеним нормативним актима, буде најбоља гаранција за стални развој Факултета и јачање његове позиције, како у образовном простору Србије, тако и у европском образовном простору.

У име Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета на
Грађевинско-архитектонском факултету Универзитета у Нишу,

Председник,

Проф. др Снежана Ђорић-Вељковић